

Metroen

- et specialundervisningstilbud
i Aalborg Kommune

**Aalborg
Kommune**

Kære forældre

Denne folder er en generel beskrivelse af Metroen. Hvis du ønsker at vide mere, er du velkommen til at kontakte Frejlev Skole. I de grønne kasser finder du en beskrivelse af de rammer og forudsætninger, der ligger til grund for arbejdet i alle kommunens specialundervisningstilbud.

Hvorfor har Aalborg Kommune specialundervisningstilbud?

I Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune arbejder vi hver dag med at tage hånd om alle elever og med at sikre alle elever de bedste forudsætninger for læring og trivsel i inkluderende læringsfællesskaber. Nogle elever har imidlertid særlige behov, der kræver, at eleven har hele eller dele af sin skolegang i et andet miljø, end hvad distriktsskolen kan tilbyde.

Disse elever har mulighed for at have sin skolegang i et specialundervisningstilbud. I disse tilbud arbejder vi også inkluderende og støtter eleverne i at være en del af nære læringsfællesskaber - altid med udgangspunkt i den enkelte elevs kompetencer og forudsætninger og med sigte på at øge elevernes læring og trivsel. Hvert år ved revisitationen vurderer vi elevernes udvikling og på den baggrund besluttet det, om eleven fortsat skal have sin skolegang i specialundervisningstilbuddet, eller om et andet skoletilbud i højere grad vil kunne sikre elevens læring og trivsel.

Specialundervisningstilbuddene er blandt andet kendetegnet ved færre elever i klassen, en fokuseret specialpædagogisk indsats, der er tilpasset elevgruppens udfordringer og behov samt et øget forældresamarbejde.

Skoleforvaltningens specialundervisningstilbud dækker både specialklasser, der er placeret på 21 folkeskoler fordelt i hele kommunen, og specialskoler der er selvstændige skoler.

Hvilke specialpædagogiske behov har eleverne i Metroen?

Elevgruppen har udfordringer i forhold til blandt andet koncentration, opmærksomhed, motorik, kommunikation og psykisk sårbarhed, der blandt andet kan vise sig ved angst/uro og udadreagerende adfærd. Eleverne har generelt store udfordringer i det sociale samspil og kan have et sammenfald af flere udfordringer.

Eleverne har behov for en specialpædagogisk tilgang, der er helhedsorienteret, og et undervisningsmiljø med høj grad af individuelt tilrettelagt undervisning, hvor der tages udgangspunkt i det eleven allerede kan, når der sættes nye læringsmål.

For at sikre eleverne udvikling og læring er der behov for en anerkendende pædagogisk tilgang med en visuel og meget struktureret pædagogik, der skabes blandt andet ved hjælp af billeder, piktogrammer og it-redskaber. Der skal være en tydelig og afgrænset præsentation af undervisningen både i form og i indhold. Ligeledes er det nødvendig med et særligt fokus på arbejdet med kommunikative metoder og social træning. Dette skal medvirke til, at elevens kompetence til at aflæse andres intentioner og følelser styrkes.

Det pædagogiske miljø skal endvidere være kendetegnet ved, at der indlægges pauser og gives mulighed for skærmning fra forstyrrelser og sanseindtryk, og hvor der er opmærksomhed på elevens behov for forberedelse og anvisning af handlemuligheder

Hvordan er vores børnesyn?

Metroen har faglighed, respekt, glæde og fællesskab som helt overordnede værdier. Dette er grundlaget for arbejdet med relations- og ressourcepædagogik og ligeledes fundamentet for børnesynet i Metroen, hvor nogle af overskrifterne er:

- Børn gør det bedste, de kan
- Børn gør det rigtige, hvis de kan
- Børn vil gerne respekteres
- Børn ønsker at være en del af et fællesskab
- Børn søger efter meninger
- Børn er nysgerrige
- Børn er aktive
- Børn søger tryghed

Adfærd opfattes i Metroen som en måde at kommunikere på, hvor eleven bevidst eller ubevidst forsøger at fortælle noget. Det er derfor læreres og pædagogers opgave sammen med eleven at finde ud af, hvad der fortælles. På den måde arbejdes der med at forebygge uheldig adfærd, dårligt sprogbrug og uhensigtsmæssig attitude. Målet er at vejlede og hjælpe eleven til at reflektere, lære og erkende følger af egen positive adfærd samt øge elevens evne til at italesætte dette.

Hvor ligger Metroen?

Metroen er en enkeltstående specialklasse på:

- Frejlev skole, Frejlev Skolevej 7, 9200 Aalborg SV
- Klassetrin: 1.-10. klassetrin
- DUS-specialgruppe: Fritidstilbud er en integreret del af undervisningstilbuddet

Hvordan samarbejder vi med forældrene?

I Metroen er der en løbende og tæt kontakt til forældrene enten telefonisk, pr. mail eller via elevens kontaktbog på Forældreintra. Det er Metroens succeskriterium for forældresamarbejdet, at der sammen med forældrene sættes realistiske og opnåelige mål for eleven, og at den enkelte elev på den måde udnytter sine kompetencer mest optimalt, samt lærer så meget som muligt.

I løbet af skoleåret holdes der et arrangement, hvor der spises sammen, hvilket øger forældrenes kendskab til hinanden og de øvrige elever i Metroen.

Ligeledes er der skole/hjemsamtale en gang årligt, revisitationsmøde med forældredeltagelse og forskellige status- og netværksmøder ved behov.

Hvordan arbejder vi med elevernes læring og trivsel?

I Metroen er der ugentlige læringsamtaler med hver enkelt elev og lærer/pædagog, hvor fokus er på selvtillid og selvværd. Her er der mulighed for at drøfte, hvordan det går fagligt, socialt, i frikvarteret, hjemme, osv. samt aftale fokuspunkter og læringsmål sammen med eleven. Dette visualiseres med "kan", "kan næsten" eller "kan ikke". Læringsamtalerne bruges til at støtte og opmuntre til positiv udvikling, idet konfliktsituationer gennemgås og vægten lægges på det, der lykkes, når nye, få og konkrete fokuspunkter og læringsmål aftales.

I undervisningen veksles mellem arbejde på elevens individuelle arbejdsplads, undervisning i mindre grupper samt fællesundervisning. Ved gruppeopdeling overvejes blandt andet fagligt niveau, samarbejdskompetencer, klassetrin og indbyrdes relationer eleverne imellem. I Metroen lægges der vægt både på det fysiske og intellektuelle. Der er flere pauser med bevægelse i løbet af dagen - dels som små aktive pauser i klasselokalet, men også frikvarter i skolegården, skoven, kælderen under hallen. Frikvartererne er struktureret af de voksne, som altid er med. Det giver mulighed for fokus på relationerne, guidning i det sociale og mulighed for skærmning, hvis nødvendigt.

Der arbejdes målrettet med, at eleven udvikles i forhold til selvværd, trivsel, adfærd, sociale kompetencer samt faglighed. I Metroens succeskriterier er blandt andet:

- at eleven får ro, motivation og selvtillid til at lære og ville lære
- at eleven bliver fagligt løftet samt opnår gode arbejdsvaner og rutiner
- at eleven er i god trivsel og udvikling
- at eleven har fået tillært og anvender sociale kompetencer
- at eleven har lært metoder til konflikthåndtering og bruger dem
- at eleven opnår gode voksen- og kammeratskabsrelationer
- at lærere og pædagoger sikrer eleven det rigtige blivende skoletilbud, bl.a. ved et nært praktiksamarbejde med Frejlev Skoles øvrige klasser.

I Metroen er der et tæt samarbejde mellem lærere og pædagoger, hvor hver medarbejder har ansvaret for maksimalt 4 elever. Hver elev har en fast kontaktlærer og -pædagog.

Der arbejdes generelt med at øge elevernes faglige selvstændighed med fokus på små skridt, korte klare beskeder samt tæt voksenguidning og støtte. I undervisningen anvendes både iPad og PC-programmer inden for blandt andet dansk og matematik.

Metroen har et tæt samarbejde med Frejlev Skole. Når eleverne skønnes parat til praktik etableres dette i samarbejde med modtagende klasse. Eleven starter med få timer (matematik, dansk og engelsk). Dette udvides langsomt, i det omfang det giver mening for eleven. Udfordringen for eleverne i Metroen er oftest det sociale samspil med de andre elever, det faglige er sjældent den dominerende problematik.

Hvorfor er undervisning i fagene vigtig, og hvad er en specialpædagogisk elevplan?

Skolerne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan - det gælder naturligvis også for eleverne i alle kommunens forskellige specialundervisningstilbud. Den faglige læring vægtes derfor ligesom god trivsel højt i alle specialundervisningstilbud og er vigtig for alle elever, fordi faglig læring og god trivsel har en positiv og understøttende påvirkning på hinanden – går hånd i hånd.

Arbejdet med fagene, tager ligesom i almenkolen udgangspunkt i Fælles mål. Undervisningen kan enten være organiseret fagdelt, i emneuger, temadage eller i andre former.

I specialundervisningstilbuddene kan visse elevers forudsætninger for læring dog i større eller mindre grad være begrænsede. Derfor kan elever enten for en kortere eller længere periode undervises på et lavere klassetrin end elevens alder. Nogle elever kan i særlige tilfælde på samme baggrund fritages for et eller flere fag. Denne beslutning træffes af skolelederen i tæt samråd med forældre og PPR og sker altid på baggrund af en pædagogisk psykologisk vurdering og altid med forældresamtykke.

For eleverne i specialundervisningstilbuddene er det ligesom i almenkolen vigtigt, at lærere og pædagoger har positive og høje forventninger til eleverne og sætter udviklende og ambitiøse men realistiske læringsmål for eleverne. Dette giver eleverne succesoplevelser og mod til også at turde have høje forventninger til sig selv, troen på at kunne og evnen til at lykkes.

Den specialpædagogiske elevplan. Alle elever i Aalborg Kommune skal have udarbejdet en elevplan i det elektroniske elevplanssystem MinUddannelse. Dette gælder også for eleverne i specialundervisningstilbuddene, hvor elevplanen kaldes en specialpædagogisk elevplan (SPE). Den specialpædagogiske elevplan er en udvidet version af den elevplan, der anvendes på almenkolerne. I SPE'en tilføjer skolens personale en generel beskrivelse af eleven og en beskrivelse af aktuelle læringsmål, læringsmål der er på pause og opnåede læringsmål. I den specialpædagogiske elevplan beskrives såvel de faglige læringsmål som læringsmål for elevens motoriske, sociale, sproglige og personlige udvikling.

Hvordan arbejder vi med elevernes overgange?

Det er meget sjældent, at Metroen får elever direkte fra børnehave. Som hovedregel kommer eleverne fra almenkolen eller fra indskolingsklasserne. Ved indskrivning af en elev er Metroen vært ved et indskrivningsmøde med deltagelse af relevante parter omkring eleven. Her laves konkrete aftaler med betydning for elevens skolestart eksempelvis besøg i klassen, transport og opmærksomhedspunkter i den første tid.

Den specialpædagogiske elevplan bruges ved elevens overgange internt i Metroen både ved skift af kontaktlærer/-pædagog og ved skift af klasseskift. Ved skift af kontaktpersoner sker der også en mundtlig overlevering mellem tidligere og nye kontaktpersoner. Idet Metroen antalsmæssigt er et af de mindre specialundervisningstilbud, har al personale et godt kendskab til alle elever. Medarbejderne imellem er der en kontinuert vidensdeling blandt andet om aktuelle aftaler, ligeledes har alle medarbejdere kendskab til de enkelte elevers udfordringer og læringsmål.

Når en elev påbegynder praktik i almenklassen afholdes et møde med lærerteamet i den modtagende klasse, så de får kendskab til elevens ressourcer og udfordringer. Der er i praktiken tæt og daglig dialog mellem personalet i Metroen og den modtagende classes lærerteam. Ved behov følger en lærer eller pædagog fra Metroen i starten med over i almenklassen, indtil eleven er tryk.

Metroen er et helhedstilbud, hvor undervisnings- og fritidstilbud hænger sammen. Lærere og pædagoger er en del af såvel undervisnings- som fritidstilbud, hvorfor vidensdeling naturligt er en del af hele skoledagen. For eleverne i 8.-10. klasse samarbejdes der med UU-vejlederen i forbindelse med praktikophold, efterskoleophold, brobygning mm.

Hvordan samarbejder vi med PPR?

Metroen samarbejder med et tværfagligt PPR-team med en specialiseret viden om elevgruppens læringsforudsætninger. PPR-teamet tilbyder vejledningsforløb, vurderinger og andre indsatser, der er fleksibelt tilpasset behovet i Metroen. Rådgivningsforløbene har altid et stærkt fokus på at medudvikle den pædagogiske og læringsmæssige praksis i samarbejde med personalet i Metroen.

Forældrene samarbejder i hverdagen altid med det pædagogiske personale i specialundervisningstilbuddet. Hvis forældrene har bekymring for deres barns udvikling såvel fagligt som personligt eller socialt, kan PPR altid inddrages dette i samarbejde.

PPR-teamet består af psykolog, specialundervisningskonsulent, talepædagog og terapeut.

Psykologen arbejder konsultativt og yder blandt andet supervisionsforløb til personalet. Psykologen foretager relevante psykologiske undersøgelser, observationer og laver handlingsforslag. Psykologen udarbejder en pædagogisk psykologisk vurdering i forbindelse med revisitationen, der sammen med specialpædagogiske elevplan udgør det materiale, som revisitationen bygges på.

Specialundervisningskonsulenten tilbyder specialpædagogisk, procesorienteret vejledning og rådgivning til specialundervisningstilbuddene. Konsulenten er sammen med lærere og pædagoger med til at vurdere effekten af de didaktiske og specialpædagogiske tiltag og læringsmålene fra den specialpædagogiske elevplan. Specialundervisningskonsulenten er også med i samarbejdet omkring udmøntning af en pædagogisk psykologiske vurdering til pædagogisk praksis.

Talepædagogen tilrettelægger sammen med lærere og pædagoger den talepædagogiske bistand til den enkelte elev. Ligeledes laver talepædagogen sproglige udredninger samt undervisningsforløb i forhold til enkelte elever og i tilknytning hertil en vurdering af elevens specialpædagogiske behov inden for området.

Terapeuten laver vurderinger med fokus på bl.a. sanseintegration, koncentration og opmærksomhed, sansemotorik og funktionsniveau. Terapeuten samarbejder med lærere og pædagoger omkring motorikforløb, praktiske anvisninger og implementering i almindelige dagligdagsaktiviteter i skolen.

Skoleforvaltningen

**Aalborg
Kommune**

